

Except for the wood of an *Asheiroh* tree

חוץ מעצי אשירה¹ -

OVERVIEW

The גמרא cites a ברייתא which states that the wood of an אשירה is forbidden even after it was burnt and became ashes. תוספות questions this ruling.

asks: תוספות

תימה לרבנו שמשון בן אברהם תיהוי כעבודת גלולים שנשתברה מאליה דשריא -

The רשב"א is astounded! Let the ashes of the אשירה be like an idol which broke by itself, where it is permitted to derive benefit from it -

כדאמרינן בפרק כל הצלמים² (עבודה זרה מא, ב) -

As the גמרא states in פרק כל הצלמים.

rejects an anticipated solution: תוספות

ואין לומר דהכא מיירי באשירה של ישראל דאין לה ביטול עולמית³ -

And we cannot say that here we are discussing an אשירה which belongs to a Jew, which can never become בטל. תוספות rejects this answer; the ברייתא cannot be discussing an אשירה של ישראל -

דהא בסוף תמורה⁴ (דף לד, א) מפרש דלהכי לא עריב ותני⁵ אפר הקדש ואשירה לעולם אסורין -
For in the end of תמורה the גמרא explains the reason the ברייתא did not combine and teach that 'the ashes of הקדש and אשירה are always forbidden', is -

משום דאשירה יש לה היתר אם שורפה עובד גלולים⁶ דבטלה:

Because an אשירה can have a היתר if a גוי burnt the אשירה, for by burning it, the גוי was מבטל the אשירה and it is permitted, however by הקדש it can never be permitted. Therefore the ברייתא mentions the two rulings separately, for they are different rulings. תוספות does not answer this question.⁷

¹ ע"ז is a tree which was planted to be worshiped as an אשירה.

² The גמרא there reads; אתמר עבודת כוכבים שנשתברה מאליה רבי יוחנן אמר אסורה רשב"ל אמר מותרת רבי יוחנן אמר אסורה דהא לא בטלה רשב"ל אמר מותרת מסתמא בטולי מבטיל לה מימר אמר איהי נפשה לא אצלה לההוא גברא מצלה ליה (ר"ל against ר"י) (always) like הלכה is, who explains that even though the ר"י would also agree that אשירה is considered like very small pieces, nevertheless in a case where it broke into small pieces, ר"י would also agree that אשירה is considered like very small pieces.

³ However the גמרא in ע"ז is discussing an ע"ז של גוי which can become בטל through ביטול by the גוי.

⁴ [See (also) ר.ש"י ד"ה ואפר.]

⁵ The ברייתא states אסור אפר הקדש לעולם אסור, ואפר האשירה, ואלו שני אפרים נפרדו; it separates אשירה and אפר הקדש into two separate rulings. Seemingly (since by both of them אסור אפר) the ברייתא should have combined the two rulings into one, simply stating אסור אפר הקדש ואשירה לעולם אסורין.

⁶ It is evident that the ברייתא is discussing an אשירה של גוי; the question remains why is it not בטל!

⁷ See 'Thinking it over'.

SUMMARY

The burnt אשירה should seemingly be מותר just like an מאליה.

THINKING IT OVER

ע"ז של גוי and ע"ז in states⁸ that even though a ישראל can burn an גוי and the ashes would be מותר. However the חכמים were גוזר that perhaps in the process of burning the ע"ז, the ישראל may pick it up and acquire it wherefore it would become an ע"ז של ישראל which can never become בטל. Therefore an ע"ז של גוי which a ישראל burnt is אסור מדרבנן. We can seemingly now answer תוספות question that our ברייתא here which states מעצי אשירה חוץ is discussing a case where the ישראל burnt the גזירה!⁹ אשירה (של גוי); therefore the אפר is אסור because of the aforementioned

⁸ מ.ב.א.

⁹ See פני יהושע and חקרי לב (mentioned in footnote # 2).